

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XVII. Lachrymas solere comitari Orationem & à varijs spiritibus
prouenire, & quæ ratio illas impetrandi eiusq[ue] vtendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT. XVII.

*Lacrymas solere comitari Orationem
& à varijs spiritibus prouenire,
& que ratio illas impetran-
di eis q̄ vtendi.*

I H I L in scriptura sacra frequēti⁹
inuenitur, quā Societas oratōnis
cū lacrymis, quas adeo extollit, vt
eis tribuat, q̄ oratio exaudiatur.
n. Angel⁹ dixit Tobie; *Quādo orabas cū la-*
crymis, ego obtuli orationē tuam Domino. Et ipse **a** Tob. 12. 17.
De Regi Ezechæ dixit: *b audiui orationē tuam,*
& vidi lacrymas tuas. & alia lectio habet. Vidi **b** 4. Reg. 20.
lacrymā tuā: vt significaret, primā lacrymā, que
Regis oculis fluxit, Dei cor emolliuisse, vt
egrotantē sanaret. & quindecim annos eius di-
ebus adderet. Et de ipso Seruatore nostro ait A-
postolus, *c in dieb. carnis & mortalitatis suæ,* **c** Hebr. 5. 7.
preces supplicationesq̄, cū clamore valido & la-
crymis offerebat: petitionib. suis adinugens in-
flamatū cordis affectū, q̄ est valid⁹ clamor; &
lacrymas, quæ in illo affectu, fluebant ex oculis
vt hoc suo exemplo nos doceret, quos comites
oporteat nos orationi nostræ adhibere, si veli-
mus eam exaudiri.

A D C V I V S declarationē est aduertēdum:
lacrymas puenire posse à varijs spiritibus in
corde nostro prædominātib. alijs bonis, alijs
malis: ac p̄inde lacrymas ex se indifferētes eē,

S 2

posse

X SPIRITIBUS
PONTIFICE

posse nos & bene & male eis in oratione,
 extra illam uti. *Primum* enim lacrymæ
 re solent ex naturali complexione, humida
 ac tenera, ut apparet in fœminis & infantibus
 & in quibusdam viris, qui commiserationis
 affectu facile afficiuntur, facileque flent, si quid
 iste audiant, videant, aut sibi imaginentur. Et
 quæ hæc constitutio naturalis, apta sit ad orationis
 ac deuotionis exercitia: lacrymæ tam
 quæ ab ea oriuntur, bonis & malis sunt com-
 munes. d. *Deus* enim D. N. ut *pluit super iniustos*.
 ita concedit hæc pluuiam lacry-
 rum, ut possint eis bene uti, ad salutem con-
 quendam: quamuis sine illis possint illam
 sequi. Nam, ut supra diximus, sensibilis deu-
 tio non est tibi necessaria, ut peruenias in
 lum, nec ut perfectus euadas: & lacrymarum
 abundantia, non facit hominem Sanctum,
 nec inopia peccatorem. Quamuis enim
 prior hæc irrigatio iuuat, ut terra cordis
 stri proferat suos bonos fructus: potest
 sola interiori, eosdem proferre, & maxime
 lacrymarum irrigatio, quamuis decur ad
 ducendos fructus benedictionis, interdum
 culpam nostram fit, ut potius proferat spinas
 catorum, & fructus maledictionis. *sunt*
 liæ lacrymæ, quæ procedunt ab Spiritu D.
 nis, ipsos corporis humores commouentes,
 perniciosos eius fines eos adhibentis. ex
 maledicta suggestionem, qui tenerioris flent
 que sunt constitutionis, ea utuntur per
 c: isin aut fictionem in malum aut vanum

dMatt. 5. 45.

cap. 17.

quem desiderant. Sicut impius ille *Ismael*,
 ut deciperet *octoginta viros*, qui in habitu pœ-
 nitentiu veniebant cū muneribus, ut offerrent
 in *Domo Domini*. egressus in occursum eorū plo-
 rabat, sicut ipsi, fingensq; se illorū amicū, ac
 deducere velle ad Sacerdotē, illos in media civi-
 tate interfecit: Juxta illud Ecclesiastici: *fi-
 culis suis lacrymatur inimicus: & si invenerit
 tempus, non sariabitur bibendo tuum sanguinē.*
 Et quid aliud est, *Ismaelē* plorare cū plorātib.
 ut eos interficiat, nisi *Demonem* induere spiri-
 tum lacrymarum, cum habentibus complexi-
 onē ad eas aptam, ut hac sanctitatis specie, ve-
 luti esca deceptos, derineat interdum in vita
 depravata, aut in fallā doctrina, sicut emollit
 corda multorum hæreticorum & aliorum per-
 versorum hominum, ut sibi persuadeant, se à
 recta via non aberrare: Interdum verò eos in-
 ducit ad querendum honorem ex sanctitate,
 quā euerā non habent: sicut *g Hypocrita faci-
 es, qui exterminant facies suas, & incedunt
 iustes, ut appareant hominibus ieiunantes, &
 penitentes; magnaq; suspiria cū lacrymis tra-
 hant, quò Sancti habeantur.*

Hi s affines sunt illorum lacrymæ, qui tan-
 tum flent, ob rerum temporalium defectum,
 quem sustinent; aut propter miseras & cala-
 mitates, quæ illis eueniunt non dirigentes in-
 tentionis suæ oculos ad bona aut mala animæ:
 licet interdum existiment, se sua peccata de-
 flicere; cum tamen non illa, sed iacturam aut i-
 gnominiam ex eis or tam defleant, sicut *h Esau:*

c Ierem. 41. 6.

f Eccl. 12. 16.

g Matt. 6. 16.

h Heb. 11. 17.

SPIRITUS
PONTE

de quo Apostolus, quod non inuenerit patri-
 tie locum, quanquam cum lacrymis eam in-
 uisset non enim flebat amissam benedi-
 cti-
 paternam, nisi ob temporale damnum, quod
 ea iactura presentiebat. Et tales sunt lacry-
 cum quibus multi filij huius seculi orant, qui
 à Deo petunt vindictam de suis inimicis, qui
 licem in rebus vanis & terrenis, quas quæ-
 euentum: flentes mala corporis, obli-
 la Spiritus; Horum lacrymas possumus con-
 parare illis, quas Propheta Micheas, appe-
 i plactum velut draconum, & luctum quasi
 thionum. Hi enim miserrimi, habent duriss-
 viscera instar struthionum, ad sentend-
 mæ detrimenta; cum tamen tenerima habent
 ad deflenda mala corporis, & cum sint ad-
 ac instar Draconum feri cõtra suos proximi-
 flent, si ab eis vincantur. Sicut etiam Dracones
 quando superantur ab Elephantis; & struthi-
 nes, quando punguntur ab spinis, quæ sunt
 canidos ipsorum. Sed horum lacrymæ in-
 gnæ sunt, quæ à Deo exaudiantur; aut eum
 commiserationem permoueant: qui non
 externa eorum respicit, quam interiorum
 ritiam, & serpentinam crudelitatem, à qua
 læ procedunt. Mutent ergo ipsi cor suum
 motiuum suarum lacrymarum, & mox
 à Deo exaudientur.

i Mich. 1. 8.
 .Hyero. ibi,
 vide Ribe-
 cam.

S. I.

De lacrymis spiritus boni.

His ergo omissis lacrymis, ad eas veniamus, quæ à bono Spiritu proueniunt, ipsamq; orationem, quam comitantur, feruentem, Deoq; placentem reddunt, cor emolliendo, non solum ob externam speciẽ quã habent, sed præcipuẽ ob radicem optimam; ex qua procedunt, spiritu scilicet Sãcto, cuius est, multos mouere & inducere ad orandũ, & a *postularum gemitibus & lacrymis me narrabit*; Tales eorum animis considerationes imprimendo, quibus eorũ cor emolliatur, & pijs affectib; quodãmodo tenerescat, cuius indicium sint dulces oculorum lacrymæ, quæ intercedunt pro ipso Orante, tanquã testes viuę attentionis ipsius animæ, & feruentis affectus Spiritus. Et quamuis certum sit, Spiritum Sanct. vt supra de substantiali deuotione est dictum, hoc donum lacrymarum præcipuẽ infundere tanquam superiorẽ causam, *b pluuiam volũtariam segregantem hereditati suæ*, vt illam irriget; stupendo quodã modo, ipsa *c fulgura in pluuiã faciat*, ignem. s. affectuũ, in aquã lacrymarũ cõuertens. Et nihilominus quisq; tanq; cãdã & inferior, hanc irrigationẽ procurare, varijsq; meditationib; ignẽ hũc accẽdere, q cõuertatur in torrentes copiosarũ lacrymarũ. Et sicut hæ cõsiderationes & affectus interni sunt multiplices: ita sunt varij modi lacrymarum: ad quæ duo

S 4 genera

a Rom. 8. 26.

b Psal. 67. 10.

c Psal. 134. 7.

e Hier. 10. 13.

SPIRITUS
PONTE

Lib. 3.
Diolog. c. 34.

d Iosue. 15.
19.
d Iudic. 1. 15.
cap. 15.

e Num. 20.
11.
e Psal 77. 16.
e Exod. 17. 6.

fr. Reg. 1. 10.

genera reduci possunt, adūbratæ (vt ait S. Gregorius) duabus illis irriguis terris, quas Caleb petijt à patre suo illeq; *ddedit eis irriguū superius, & inferius*: quorum supra fecim^{us} mentionem. Irriguū superius sunt lacrymæ, ex affectibus amoris, in consideratione rerū superiorum cœlestium ac Diūinarum: sicut aquam ex superiore loco deducit, aut facit e cœlo descendere. Irriguū inferius sunt lacrymæ timoris ac tristitiæ, ex consideratione miseriarū ortæ, quæ intra nos sunt, aut nos circumdant, & pernitiæ minantur. sicut qui per fodiēs, aquā ex terra haurit, Quod si vtraque consideratio à diuino Spiritu excitata, conueniat, vt cor humanū oppugnet: quantum illud, lapidis instar sit durissimū, deducunt et fontes lacrymarū, quib^{us} veluti tenerescat. *cut e Moyses percutiēs virgā bis silicē egressa aqua largissima.* Sed id nec virtute lapidis, vi virgæ, sed Dei omnipotentia, & virtute cis Christi, quæ illa referebat, euenit. Consideratio duplex irriguū illud impetrabit: cū quib^{us} fontib^{us} lacrymarū, qui quinq; ipsi^{us} vulnera respondent. Primæ sed min^{us} perfectæ sunt corporales miseriae, quas patimur, in eogradu licitū est, & sanctū, orare ac petere earū remediū. Et hæc solent esse copiosiores, eo quod gratia simul & gratia conueniant, ad eas precandās: sicut apparuit in Anna Samuelis mater, de qua refert Scriptura, *quæ cū esset amara & dolens, orauit ad Dominū sēs largiter*, His lacrymæ orauit Tobias, Sara eius nurus, Iudith, & alii.

lachrymæ pro ipsa loquebantur; & remissionem impetrarunt grauium peccatorum, quæ à magno amore procedebant; Nec fuerunt minores lacrymæ S. Petri, *l qui fleuit amantem* quod suum Magisterum negasset: Quin etiam toto tempore vitæ eius, gallus cantu suo illum excitabat, ad orandum cum lacrymis; quibus quicquid diuini amoris, eum in eas dissoluebat.

3.

ALIAE lacrymæ procedunt ex compassione Christi nostri Seruatoris quibus illum suis lacrymis comitemur; dolentes de eorum causa, nostris. s. peccatis; ac de eius doloribus opprobrijs & cruciatibus, quos nostrum sustinuit, non sicut flebant filia Ierusalém, quæ

in Luc. 23. 28

ipse IESVS dixit: *in Nolite flere.* Quia Ierusaléma tantum compassione flebant: sed si fleuerit ipsa B. Virgo, cui erat nota filij sui innocentia, eius personæ dignitas infinita, causaq; horrendæ ipsius passionis ac mortis. Et

in Rom. 12. 1.

quidem amor *in flet cum flentibus*, aspice Christum crucifixum orantem & flentem pro peccatis, & stude etiam tu pro eisdem orare; flere; gemens & suspirans, quod illum videtur ita plorantem, & tanta patientem, commouere orationem & lacrymas tuas, orationi & lacrymis eius, ut tuæ per illas admittantur.

4.

ALIAE lacrymæ procedunt ex interioris cordis desiderio, videndi ipsum Deum, desiderando hanc absentiam, & suspirando, ut finem semper in dulci eius societate. Tales erant lacrymæ Davidis, cum diceret: *o Sitivit anima mea ad Deum fontem viuum: quando veniam*

in Psal. 41. 3.

mea ad Deum fontem viuum: quando veniam

apparebo ante faciem Dei mei? fuerunt mi-
lacryma mea p. nes die ac nocte, dum dicitur
mihi quotidie: vbi est Deus tuus? His quoque
sunt similes, quæ prodeunt ex corde sentientis
in hac vita Dei absentiam; ac desiderantis, sē-
per eum tenere secum, eo modo, quo ipse est
cum suis electis. ideoque sicut p. Magdalena
cum lacrymis quærit Christum in sepulchro
sui cordis; nec a querendo desistit, donec inue-
niat, non mortuum, sed viuentem: vt eius dul-
ci conuersatione fruatur:

p. Ioa. 20. 11.

DE NIQVE alix lacrymæ procedunt ab in-
flammata in proximum charitate, propter
peccata scilicet vnuscu iusque, & nocumenta
ac miseria eorum: atque si illæ essent pro-
pria, sicut q. Samuel lugebat Saulem; Et Iere-
mias r lacrymarum fontem desiderabat, vt plo-
raret die ac nocte pro suo populo. Et I. Christus
D. N. in morte Lazari lacrymatus est: & pro-
pter mala, quæ t. ciuitati Ierusalem imminebāt.
Et Apost. v. cū lacrymis monebat, & hortabatur
Episcopos vt attenderent sibi & vniuerso gregi,
cum quibus totius mundi conuersionem o-
perabat. Hi sunt quinque præcipui fontes la-
crymarum, quibus possis orationem tuam com-
muniari, iuxta res petendas, & materiam
de qua cum Deo D. N. ages: qui omnes fontes
continentur in perfecto dono lacrymarum;
quarum origo suprema est ipse Spiritus san-
ctus, qui nuachis, nunc illis facit nos ita ora-
re, vt exaud amur. Est enim ipsius Christi

5.

q. 1. Reg. 15. 35
r. Ier. 9. 1.
I. Ioa. 11. 35

I. Luc. 19. 41.
v. Act. 30. 31

Domi-

X SPIRITUS
PONTE

x Mat. 5. 5.

Domini verbum infallibile, x beati qui loquuntur
quoniam ipsi consolabuntur: non solum in ter-
ra vita, sed etiam in hac: quia impetrantur

c. 3.

petunt in sua oratione. Nam sicut Iacob
(supra est dictum) luctans cum Angelo, lac-
rimis & precibus impetrauit eius benedicti-
nem: Ita qui luctantur cum Deo oratione
lacrymis, impetrabunt eius benedictiones
in tanta abundantia & acceleratione, vti
inter ipsasmet lacrymas det illis Deus pignus
quod sint exauditi. Sicut significatur

y Thob. 3. 12.

22.

quæ cum y in oratione perstitisset cum lacry-
surgens ab ea Deum glorificauit, quod post
pestatem tranquillum faceret, & post lacry-
mationem & statum, exultationem infunderet.

2 Gen. 9. 13.

sicut post pluuiam apparere solet in celo
arcus trium colorum, quod est signum sereni-
tatis & fœderis quod iniit Deus cum homi-
bus, quod non deleteret a quis diluuij vniuersam
carnem: Ita post orationem, hac lacrymarum
pluuia, remanet anima cum magna serenitate
& pace, & cum certo pignore amicitie &
fœderationis cum Deo, ob splendorem ab-
fidei, Spei & charitatis, quos in sua oratione
exercuit, ex quo etiam oritur alia magna
curitas, licet non absque aliquo timore, sed
tamen eam reddit securiorem, quod non ab-
mergetur diluuiio peccatorum, in qua con-
suevit incidere. Qui enim adeo pretioso donatur,
si eò discretè & feruenter vteretur, ser-
per fouebitur ab eo, qui donauit; vt confidamus
fiat in sanctitate.

§. 2.

S. 2.

Quadam circa hoc donum documenta.

QUOD si scire cupias media, ad præstati-
 simum hoc donum impetrandum: cum
 in primis est d. etum, ipsammet oratio-
 nem tantæ esse virtutis, ut sibi ipsi id impetra-
 re possit, quo tãtoperè indiget, dicès Deo D. N. a Iudic. 2. 15.
 quod filia illa suo parenti, a *Terram arenam*
de disti mihi, da & irriguam aquis. O supreme
 Pater, spiritus hic meus; ex seipso valdè est a-
 ridus, & sine aqua deuotionis & lacrymarum:
 ergo mihi duplex irriguum, quod oritur ex
 tuo sancto timore & amore. O mundi Salua-
 tor, in cuius corpore aperti fuerunt quinque
 fontes sanguinis, in meum remedium, per illos
 te oro, ut quinque fontes lacrymarum mihi
 largiaris, quos tuus diuinus spiritus amplecti-
 tur, ut cum illis ita orem, ut exaudiri merear &
 consolari. Amen.

Sed quoniam hoc donum, èd quod sit gra-
 tuitum, non solet omnibus concedi, quia indi-
 feretè aliqui vtentes eo in proprium detrimè-
 tum illud verterent, non est absolutè peten-
 dum, sed consueta illa conditione, & in eo
 gradu, quo nobis erit conueniens: relinque do
 prouidentia diuinæ, ut id faciat, quod sit ad
 maiorem eius gloriam futurum. Nec ramen
 propterea desiste dū nobis est ex parte nostra,
 quin eas considerationes affectusque adhibea-
 mus, ex quibus lacrymæ excrantur. Est enim
 nobis

SPIRITUS
 PONTE

nobis non incumbat flere in oratione, nec
 tamē causam & motiuū, vnde luctus procedat
 adhibere. Sicut nec nostrū est cōsolationē
 sibilem in eadem oratione habere: per
 tamen ad nos causam & motiuū non negligat
 ex quo illa procedat, licet non eū anxietate
 lius consequendā. Magnus. n. affectus lacry
 di, causa erit sēpius, cur illas non impet
 Quare corde quodā quieto & resignato, p
 momenti in lacrymarū motiuo collocare
 deas, quā in ipsis lacrymis. Nā quādo nō est
 rendus honor, sed virtus, ex qua ille cōsue
 & ea, vt oportet, quā sita, honor etiā nobis
 quærentibus, subsequitur. Eodem modo, qu
 rens substantiale deuotionem, lacrymæ sub
 quentur, etiā si illas nō quæras. Quod si De
 cceperit, cor tuū emollire, ne sis cōtensus
 aliqua pluuia, quæ pulueres tantū extinguit
 solāq; terræ faciē rigat, nec vltius penetra
 nec terra illā imbibit sed vda tātū monet. S
 ut. n. hæc parui momēti est ad hoc vt terra
 ctū pducatur; sic leues lacrymæ ex bono aliq
 affectu qui repētē sentitur, & innox transit, p
 solent efficere: nisi in ea consideratione, q
 illas excitauit, profundius fodias, vt pluuia
 copiosior, quæ b terrā tui cordis inebriet, &
 adferat saturitatem, q̄ illa desiderat. Memento
 oculos Sponsæ Christi comparari fontibus
 piscinis in Hesebon, quod significat (S. Ambrosius
 S. Greg. testib.) cogitationes puras, aut tristitia
 cingulum: vt intelligamus, Sponsæ oculos de
 bere esse tanquā duos fontes copiosissimos

b Pf. 64. 10

c Cant. 7. 4

Serm. 16 in
Psal. 118. in
Cant. 5.

lacrymarum, quæ oriuntur ex sanctis eius cogitacionibus, ligatis & collectis per feruentes affectus tristitiæ & compassionis, vti dictum est. Quod si Deus Dominus noster hos lacrymarum fontes tibi concesserit, vtere illis moderatè: nimius. n. vsus non solû corpori, sed ipsi quoq; spiritui nocet Vidi (inquit S. Ioan. Clim.) quosdã nimium flentes, qui ad eò pectus feriebant, vt sanguis per os exiret & membra sui prophetæ dicentis: *d percussus sum vt aruit cor meũ.* Quasi diceret ob nimium affectu eo deueni, vt arefcerẽ, sicut foenu, q̄ nimius ætus omni virore & humore priuauit. S. Bonauent. ait omninò expedire, vti moderatè gratia deuotionis, q̄ndo corpus est debile; ne nobis eueniat, q̄ ait Psalm. *d Defecit caro mea & cor meum.* Quasi diceret: defecit fortitudo corporis; & propterea est etiã imminuta fortitudo spiritus, & qui nimium incendit, vt sensibile deuotionẽ acquirat, eò deuenit, vt amittat substantialẽ, q̄nq; alteri præstat. EODEM modo vitãda sunt etiã duo alia extrema. Alterũ nimix cõplacentiæ & arrogantix, ob donum hoc lacrymarum, vt si illo mentis tuæ sanctitatẽ & familiaritatẽ cũ Deo: valdè tibi cõplacens, q̄ in oratione diu fleueris; & propterea spernas eos, qui hoc donum non habent, tanquã homines imperfectos, & Deo nec familiares nec charos: ex quo magnã occasione accipit demõ, excitãdi huiusmodi hominib. fouẽdiq; lacrymas in locis publicis vt ita ipsi ab alijs laudati magis insolescant.

Quam-

Gradu 7. in fine:

d Psalm. 101. 5

Da processu 7. Reli. c. 21.

d Psalm. 72. 26

S. Ioan. Climach. sup.

X SPIRITUS PONTE

Quamobrem meritò Deus subtrahit illis
 donū, qui mox in alterum pusillanimitatis
 diffidentie extremum incidunt, iudicant
 iam de tota sua deuotione actum; quia de
 illis hæc refocillatio. Cui si in sua deuotio
 præcipue innitantur; ita eis eueniet, sicut
 tuis, quotidiana irrigationi assuetis; quæ, si
 vno die illis subtrahatur, statim marcescunt
 paulatim exsiccantur: Ita inquam, si tuam
 tionem ac deuotionem huic lacrymarum
 gationi adstringas, illa deficiente abijciet
 mum, & deuotio peribit. Quod si ita hoc
 nuā lacrymarum conseruare velis, ut ve
 bi fructum afferat, necesse est, cum ea humi
 tate & resignatione illas possidere, ut nec
 earum abundantia te faciat euanescere; nec
 defectus animum abijcere; sed tuam deuotio
 nem & pietatem non in sensibilibus his lac
 rimis, sed in desiderio & promptitudi
 ne exequendi voluntatem Dei,
 sicut ipse volet, con
 stituere,

